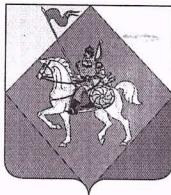

**РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
Старочелнинского сельского
поселения Алькеевского
муниципального района**

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
Әлки муниципаль районы
Иске Чаллы авыл жирлеге
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

Адрес: 422876, РТ, с. Старые Челны, ул. Центральная, дом 20
тел.: 8 (84346) 79-4-53

Адресы: 422876, РТ, Иске Чаллы авылы, Узәк ур. 20 йорт
факс: 8 (84346) 79-4-53

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Иске Чаллы авылы

КАРАР

2018 елның 19 марта

4№

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль
районының Иске Чаллы авыл жирлеге торак
пунктларында авыл старосталары турындағы
Нигезләмәне раслау хакында

2003 елның 06 октябрендәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне
оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы Федераль закон,
2004 елның 28 июлendәге «Татарстан Республикасында жирле үзидарә
турында» 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә,
Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының «Иске Чаллы авыл
жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы
Әлки муниципаль районының Иске Чаллы авыл жирлеге башкарма комитеты
КАРАР ИТӘ:

1. Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Иске Чаллы
авыл жирлегенең авыл торак пунктларында старосталар турында күшымтада
бирелгән нигезләмәне расларга.

Татарстан Республикасы
Әлки муниципаль районы
Иске Чаллы авыл жирлеге
Башкарма комитет житәкчесе:

М.Г. Исхаков

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль
районының Иске Чаллы авыл
җирлеге башкарма комитетының
2018 елның 19 мартандагы 4 номерлы
каарына күшымта

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Иске Чаллы авыл
җирлеге авыл торак пунктларында староста тұрында **НИГЕЗЛӘМӘ**

Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Иске Чаллы авыл җирлеге территориясендә урнашкан авыл торак пункты (поселок, авыл) старосталарының (алға таба - староста, авыл торак пункты, авыл җирлеге) статусын, сайлану, вәкаләтләрен тұктату тәртибен, хокукларын, бурычларын һәм матди қызықсындыруны билгели.

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Старосталар институты халық тарафыннан җирле үзидарәне турыдан-туры тормышка ашыру һәм халыкның җирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуының бер формасы булып тора. Старосталар авыл торак пунктларының халкы һәм җирле үзидарә органнары арасында бәйләүче буын булып тора, жәмәгатьчелек инициативасын үстерүгө, авыл территориясендә яшәүче халық мәнфәгатьләреннән чыгып, гражданнарны җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне ҳәл итүгө ярдәм итә.

1.2. Старосталар үз вәкаләтләрен Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары, муниципаль хокукий актлар, әлеге Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашыralар.

1.3. Старосталар эшчәнлегенең төп максаты - Россия Федерациясе законнары нигезендә җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне мәстәкайль ҳәл иту өчен тиешле территориядә яшәүчеләрне берләштеру.

1.4. Старосталар үз эшчәнлекләрен законлылық һәм иреклелек принципларында гамәлгә ашыralар.

2. Староста сайлау

2.1. Староста шушы авыл торак пунктynда яшәү урыны буенча теркәлгән, 18 яшькә житкән авыл торак пунктynда яшәүчеләрнен жыелышында сайланы.

Әлеге авыл торак пункты территориясендә яшәү урыны буенча теркәлмәгән, әмма әлеге торак пункт чикләрендә милек хокуқында қучемсез мәлкәте булган Россия Федерациясе гражданнары шулай ук старостаны кинәш бирү тавышы хокуқына ия итеп сайлау жыелышында катнаша алалар.

2.2. Авыл торак пунктynда яшәүчеләр, авыл җирлегенең җирле үзидарә органнары старостаны сайлау инициативасы белән чыгарга мөмкин.

2.3. Староста кандидатурасын күрсәту үз-үзен күрсәту юлы белән гамәлгә ашырылырга мөмкин.

2.4. Жыелышны әзерләү ачык һәм хәбәрдар бара. Жыелышны

билгеләгән жирле үзидарә органы халыкны өзөрләүче жыелыш турында аны үткәргә кадәр 5 эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр итәргә тиеш.

2.5. Өлеге Нигезләмәнең 2.1 пунктының беренче абзацында курсәтелгән халыкның кимендә өчтән бере катнашса, жыелыш тулы хокуклы дип санала.

2.6. Староста булып 18 яшкә житкән Россия Федерациясе гражданины сайланырга мөмкин. Старостаны сайлау мөмкин түгел:

1) закон көченә көргән суд карары белән хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалануга сәләте чикләнгән дип танылган;

2) түләнмәгән яки хөкем ителгән;

3) дәүләт вазыйфасын, Россия Федерациясе дәүләт хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфаны яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын алмаштыруучы;

4) чит ил гражданлыгы булган.

2.12. Жыелышта катнашкан өлеге Нигезләмәнең 2.1 пунктының беренче абзацында курсәтелгән халыкның иң күп тавышын жыйган кандидат сайланган староста дип санала.

2.13. Староста биш елга сайланы.

2.14. Жыелыш протоколы авыл жирлеге башлыгы янында староста сайлаулары буенча киләсе жыелышка кадәр саклана.

2.15. Жыелыш нәтижәләре рәсми басылып чыгарылга (халыкка житкерелергә) тиеш.

2.17. староста вәкаләтләрен яңадан сайлау, вакытыннан алда туктату буенча жыелышлар үткәру старостаны сайлау буенча жыелышлар кебек үк уздырыла.

3. Старостаның хокуклары һәм бурычлары

3.1. Староста бурычлы:

1) көн саен көндәлек эшчәнлектә куркынычсызлыкны тәэммин итү мәсьәләләре буенча Өлки муниципаль районның бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте белән, гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда, шулай ук Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе ЦУКСы белән, мәгълүматны ЕДДСка житкерү мөмкин булмаган очракта, хезмәттәшлек итәргә;

2) табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәту һәм алардан килгән зыянны бетерү мәсьәләләре буенча федераль башкарма хакимият органнарының территориаль органнары, жирлекнең жирле үзидарә органнары һәм авыл торак пункты халкы белән мәгълүмати хезмәттәшлек итәргә;

3) янгын куркынычсызлыгын тәэммин итү, гадәттән тыш хәлләрне кисәту һәм бетерү мәсьәләләре буенча фикер алышу максатларында авыл торак пунктында яшәүчеләр белән очрашулар үткәрергә;

4) янгыннар, су басулар һәм башка стихияле бәла-казалар очрагында халыкның иминлеген тәэммин итүгә юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыруду катнашырга;

5) жирлекнең жирле үзидарә органнарына янгыннарны кисәту һәм сүндерү чараларын гамәлгә ашыруду ярдәм курсәтергә;

6) жирлекнең жирле үзидарә органнары каарларын гамәлгә ашыруду ярдәм итәргә;

7) гомуми файдаланудагы территорияләрне (урамнары, юлларны, скверларны, мәйданнары h.b. территорияләрне), обелискларны, һәйкәлләрне төзекләндерү һәм яшелләндерү эшләрендә халыкның ихтыярый башлангычларында катнашуын оештырырга, шулай ук авыл жирлеге

башлыгына кышкы һәм жәйге чорда юлларның торышы түрүнде мәгълүмат берергә;

8) авыл жирлеге башлыгына һәм территорияләренең карап туту, чүп-чар жыюны оештыруда жаваплы оешмаларга ярдәм күрсәтергә;

9) йорт яны территорияләренең карап тутуны һәм авыл жирлеге (авыл) территориясендә төзекләндерү әшләрен үткәрүне тикшереп торырга;

10) авыл жирлеге башлыгына урамнарны яктыртуның торышы түрүнде мәгълүмат берергә;

11) авыл жирлеге башлыгына үз белдеге белән төзелгән һәм йорт яны территориясендә жир әшләре башкарылган очраклар түрүнде мәгълүмат берергә;

12) буаларның, сулыкларның, коеларның һәм аларга илтүче юлларның торышын күзәтергә;

13) полиция органнарына җәмәгать тәртибен нығытуда ярдәм итәргә;

14) жирлекнәң жирле үзидарә органнарына муниципаль хокукый актларны халыкка игълан итүдә ярдәм күрсәтергә;

15) салым салу максатларында кучемсез милек объектларын исәпкә алуны гамәлгә ашыруда авыл жирлеге башлыгына ярдәм күрсәтергә;

16) җәмәгать тәртибен саклау өлкәсендәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыру буенча жирлекнәң жирле үзидарә органнарына ярдәм күрсәтергә;

17) инвалидлар, ялгыз өлкән яштәгә гражданнар, күпбалалы гайләләр, ата-анасыз калган балалар һәм авыр тормыш хәлендә калган, авыл торак пункты территориясендә теркәлгән башка гражданнар түрүнде кайгыртырга; мондый гражданнар түрүнде мәгълүматны авыл жирлеге башлыгына җибәрергә;

18) авыл торак пунктында яшәүчеләр исеменнән жирлекнәң жирле үзидарә органнарына тиешле территориягә карата чыгым йөкләмәләре өлешендә жирлек бюджетын планлаштыру һәм формалаштыру өчен тәкъдимнәр кертергә;

19) елына бер тапкыр гына уздырылган әш түрүнде хисап тотарга мөмкин.

3.2. Староста:

1) тиешле территориядә, жирле үзидарә органнарында, торак пункт территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручи оешмаларда, предприятиеләрдә, учреждениеләрдә гамәлдәгә законнарда билгеләнгән тәртиптә халыкның мәнфәгатьләрен тәкъдим итәргә;

2) староста үз эшчәнлеген башкарған авыл торак пунктында яшәүчеләрнең жыелышын жыйиганда жирлекнәң жирле үзидарә органнарына ярдәм күрсәтергә;

3) жирлекнәң жирле үзидарә органнарына сайлауларны, референдумнарны, җәмәгать тыңлауларны оештыруда ярдәм күрсәтергә;

4) үз компетенциясенә керә торган мәсьәләләр буенча авыл жирлеге башлыгына мәрәжәгать итәргә;

5) тиешле авыл торак пунктын төзекләндерүгә, аны яшелләндерүгә, халыкның ялын оештыруга, шулай ук гражданнарга ярдәм күрсәтүгә бәйле чаралар үткәрудә ярдәм сорап, оешмалар житәкчеләренә мәрәжәгать итәргә;

6) янгынга каршы һәм санитария кагыйдәләренән үтәлешен, төзекләндерү объектларын, биналарны, спорт корылмаларын, яшел үсентеләрне, шулай ук гомуми файдалану урыннарын, авыл торак пункты территориясендә урнашкан мәдәни-кәнкүреш һәм сөүдә предприятиеләрен тотуга җәмәгать контролен гамәлгә ашырырга;

7) жирләрне эшкәртү сыйфаты мәсьәләләре буенча җәмәгать контролен гамәлгә ашырырга, авыл жирлеге башлыгына үзләренә буйсынган

территориядә урнашкан жир кишәрлекләре турында файдаланылмый яисә файдаланылмый торган жир кишәрлекләре турында хәбәр итәргә;

8) халыкка сәүдә һәм көнкүрәш хезмәте күрсәтүгә жәмәгать контролен гамәлгә ашырырга;

9) авыл торак пункты территориясендә теркәлгән авыр тормыш хәлендә калган гражданнарга социаль ярдәм күрсәтүдә катнашырга;

10) мәдәни-массакүләм, физкультура-савыктыру һәм спорт чарапарын, шулай ук халықның ялын оештыруды һәм уздыруды катнашу;

11) үз вәкаләтләре чикләрендә гаризаларны, тәкъдимнәрне, гражданнарның шикаятьләрен карарга.

4. Староста эшчәнлегенең финанс нигезләре

4.1. Староста иҗтимагый башлангычларда үз вәкаләтләрен башкара.

4.2. староста эшчәнлеген оештыру-техник тәэммин итүгә бәйле чыгымнар жирлек бюджеты акчалары исәбеннән, авыл жирлеге Советы билгеләгән күләмдә һәм шартларда кайтарылырга мөмкин.

Күрсәтелгән чыгымнарны старостага авыл жирлеге башлыгы кайтара.

4.3. Староста актив эшчәнлекләре өчен жирлекнең жирле үзидаре органнары тарафыннан бүләкләнәргә мөмкин.

5. IV. Йомгаклау нигезләмәләре

5.1. Староста вәкаләтләре вәкаләтләр чоры тәмамланғаннан соң туктатыла, шулай ук түбәндәгे очракларда вакытыннан алда туктатылырга мөмкин:

- старостаның үлеме;

- вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату турында аларга авыл жирлеге Советына язмача гариза бири;

- суд тарафыннан хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләтне чикләнгән дип танылу;

- суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылса яисә үлгән дип игълан итепсө;

- сәламәтлөгө торышы буенча суд тәртибендә староста вәкаләтләрен гамәлгә ашырырга сәләтсез булып билгеләү;

- старостага карата гаепләү хөкеме законлы көченә керү;

- аны дәүләт вазыйфасына, Россия Федерациясе дәүләт хезмәте вазыйфасына, муниципаль вазыйфага яисә муниципаль хезмәт вазыйфасына сайлау (билгеләү);

- үзе сайланган жирлек территориясенең бер өлеше чикләрнән дайими яшәү урынына чыгу;

- Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, чит ил гражданы Россия Федерациясе халықара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгын туктату, аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидаре органнарына сайланырга, аның чит ил гражданлыгы алырга я ул Россия Федерациясе гражданының Россия Федерациясе халықара шартнамәсендә катнашучы булып тормаган чит ил дәүләтне территориясендә яшәргә хокукуны раслып торган яисә башка документ алырга хокуклы, аның нигезендә чит ил гражданлыгы булган Россия Федерациясе гражданы жирле үзидаре органнарына сайланырга хокуклы;

- ул сайланган жирлек территориясендә халық тарафыннан бәяләмә;

2003 елның 06 октябрендәге «Россия Федерациясендә жирле үзидаре оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы

Федераль закон, шулай ук жирлекне бетерү нигезендэ гамэлгэ ашырыла торган жирлекне үзгөртөп кору.

5.2. Гражданнар жыелышы каары буенча староста вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату өчен тубәндәгеләр нигез була:

- авыл торак пункты халкы тарафыннан староста эшчәнлегенең еллык хисабы нәтижәләре буенча канәгатьләнерлек булмаган бәя.